

Югозападен университет „Неофит Рилски” – Благоевград

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Андрей Тодоров Бояджиев

член на научно жури

за/на дисертационния труд на

Биляна Станиславова Георгиева

на тема

Фразеологизми с опорни думи за ‘време’

(като атмосферно състояние)

в български и в английски език – структурен анализ

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

по професионално направление 05.04.11 Общо и сравнително езиковедие (английски език)

Научен ръководител: проф. Иван Кочев

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Биляна Георгиева е магистър по английска филология /със срок на обучение 5 семестъра/, Понастоящем е асистент по английски език в ЮЗУ „Н. Рилски“ на основен трудов договор в Правно-историческия факултет, хоноруван асистент във Филологическия факултет и хоноруван асистент в Частно висше училище Колеж по туризъм – Благоевград. Ангажиментите ѝ към Филологически факултет като квалифициран англицист включват участие в проекти, участие в международни конференции с представяне на доклади, публикации във Факултетните издания и международни публикации като представител на ЮЗУ „Н. Рилски“ – Благоевград.

От автобиографията се вижда, че има достатъчно интензивен стаж като преподавател по практически английски език за филолози и за нефилолози от хуманитарните и икономическите специалности.

Има общо 7 публикации, от които 5 се отнасят непосредствено по темата на дисертационния ѝ труд, а останалите са в характерния за нея изследователски стил и разгръщане на възможностите на семантико-структурния анализ на съответния корпус от езикови данни, който е обект на всяко едно конкретно изследване.

Зачислена е като докторант към катедрата по „Български език“, заради насочеността на цялостната ѝ работа към контрастивния анализ на лексикален материал на български и на английски език.

От изискванията според възприетия правилник на Югозападен университет – Благоевград за количество и качество на научната продукция, тя е изпълнила всички и е постигнала значително повече от изисквания брой точки за докторанти.

Предварителните условия за процедурата по публична защита за присъждане на научната и образователна степен „доктор“ по професионално направление 05.04.11 Общо и сравнително езикознание (английски език) са изпълнени.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представения дисертационен труд

Данни за дисертацията и автореферата

Дисертацията на Биляна Георгиева е обемиста. Тя се състои от 566 страници, разделена на 4 глави, *Заключение* и *Библиография*. В първата глава Биляна Георгиева разглежда *Обекта, Целта, Задачите на изследването*, както и въпросите, свързани с подходите и методите на своето проучване. Във втората глава се представя фразеологичното богатство на двата езика, свързано с темата в структуриран вид, по отделни теми. Третата глава е посветена на структурен анализ на фразеологизмите в английски и български по опорни думи. В четвъртата глава са намерили място изводите от съпоставката на двата езика, като те са разделени на три дяла: Изводи от анализа на фразеологизмите от българския език, Изводи от анализа на фразеологизмите от английския език и Съпоставка на данните от анализа на фразеологизмите в двата езика

Рефератът се състои от 70 с. и следва структурата на дисертацията с направените основни изводи от всяка една глава. Той съдържа и списък на публикуваните от авторката статии в научния печат, както и списък на приносите на дисертацията.

Научни приноси

Основният принос на дисертацията на Биляна Георгиева се състои в три направления: 1. Опитът за пълна ексерпция на данните за фразеологизми с опорни думи за 'време' (като атмосферно състояние) в български и английски; 2. Систематизация и опит за структуриране на тези данни по различни критерии в двата езика; и като резултат от това: 3. Ясно показване на съответствията и несъответствията в тази семантична категория между двата езика и асиметричността в тяхното застъпване и интерпретация.

Биляна Георгиева успява да съчетае няколко различни методологически направления при разглежданата от нея тема: семантически и семасиологически; граматически и статистически. Основните цел на и задачи на изследването са просто, точно, ясно и конкретно формулирани и те напълно отговарят на последвалия анализ на авторката.

Дисертацията показва добро познаване на специализираната литература. Особено важни са уговорките, които авторката прави в уводната глава по отношение на основни термини в труда: устойчиви съчетания, фразеологични единства, фразеологични страствания и др. Това има важно значение за целия анализ, защото е нужно да се изработят единни критерии за тяхната употреба предвид разликите в тяхното тълкуване в научната литература. С тази задача дисертантката се е справила успешно.

Основният корпус от 125 български и 186 английски опорни думи, които характеризират семантичната сфера 'време' като атмосферно понятие е добре подбран и достатъчно представителен, за да се направят изводи за употребата на фразеологизмите.

Този корпус е достъпен във втората глава на дисертацията. Принос на авторката е, че се постарала да подреди фразеологизмите по азбучен ред, добре структурирани и с умело подбрани примери. Тази глава е изключително важна, защото тя илюстрира принципите на подбор на материала от Биляна Георгиева и отразява теоретичните схващания и постановки, направени в уводната част.

Структурният анализ на фразеологизмите е направен в Трета глава. Тази глава представя изключително подробен анализ на начина на образуване и съотношението на отделните компоненти при всеки фразеологизъм. Очертани са типовете и начините на съставяне. Предложени са хипотези за структурното оформяне на фразеологизмите, като са открити разликите в начина на образуване между двата езика. Изтъкнато е наличието или липсата на вариативност при отделните фразеологизми. С този пространен и много прецизен анализ Биляна

Георгиева показва качества на талантлив филолог, с усет към детайла, с внимателно отношение към тънки езикови разлики, които обаче могат да доведат понякога до коренно различни интерпретации на семантично и семасиологично равнище.

Изводите в дисертацията са добре обосновани обобщения от втората и третата глава на дисертацията. Тяхната стойност е в съпоставителното представяне на данните за различните групи фразеологизми, както и в представянето на статистически обзор по различни категории.

Библиографията на дисертацията обхваща 211 заглавия. В нея е представена голямата българистична, англицистична и общолингвистична литература, използвана в изследването.

Рефератът на дисертацията отразява вярно и точно научните приноси на авторката. В него е намерил място и списък на статии, свързани пряко с темата на дисертацията – 5 публикувани и 2 под печат. И двете публикации под печат са в чуждестранни сборници.

Дисертацията на Биляна Георгиева не носи характер на чисто умозрителен труд. Тя би могла да има успешно приложение в две важни направления: 1. нейните резултати биха попълнили и редактирали съставянето и интерпретацията на речниковите единици в един следващ българо-английски или англо-български речник; 2. Нейните наблюдения и статистически изводи биха били от голяма полза при преводи от български на английски или обратно.

III. Критични бележки и препоръки

Критически бележки биха могли да се направят при отделни опорни думи. Така например, някои опорни думи са маркирани, но са оставени без примери. Това е случаят с 88. ръми // *Drizzle, Mizzle, Spit, Sprinkle*. Според разбирането на авторката, с тези думи в български и английски не се образуват фразеологизми, но в изготвените таблици на тези места трябва експлицитно да се укаже това.

На много места авторката е направила компонентен и структурен анализ на фразеологизмите. Така например, тя е има редица ценни наблюдения върху формената структура. Струва ми се, че щеше да бъде полезно, ако в изводите си тя беше обобщила изявените от нея модели във вид на формули. Това би подчертало структурните разлики и прилики в двата езика.

На редица места може да се спори с дадената от авторката основна опорна дума в български или английски. Така например, още при първата дума във втора глава, българският еквивалент на английските *Windless, Calm*, е дадено буквалното *Безветрие*, но в този случай, ако поставим за

основна българска опорна дума *Затишие*, резултатът би се променил. Разбира се, в този случай, Биляна Георгиева е имала предвид буквален превод на английския еквивалент. Този пример само илюстрира сложността при представянето на опорните думи в тази сфера.

IV. Заключение

На основание на дадената по-горе обща положителна характеристика на продуктивността на научната и преподавателската дейност на кандидатката, достойнствата на предложения дисертационен труд и оценката на нейните творчески научни постижения с приносен характер, а също в съгласие с нормативните документи за научни звания и степени, гласувам „за” присъждането на образователната и научна степен „доктор” в научна област „хуманитарни науки“, направление 05.04.11 Общо и сравнително езиковедие (английски език), на ас. Биляна Станиславова Георгиева.

Дата

23.08. 2015 г.

Член на журито:

доц. д-р Андрей Бояджиев

(Подпис):